

การพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

DEVELOPMENT OF ENGLISH VOCABULARY LEARNING USING TOTAL PHYSICAL RESPONSE
TEACHING APPROACH FOR PRATHOMSUKSA 5 STUDENTS

ปาจริย์ ธรรมเจริญ* กชกร ธิปัตดี และ สิริสุดา ทองเฉลิม

Pacharee Thammacharoen*, Goachagorn Thipatdee and Sirisuda Thongchalerom
สาขาวิชาการพัฒนหลักสูตรและการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
อุบลราชธานี 34000

Program in Curriculum and Instructional Development, Faculty of Education,
Ubon Ratchathani Rajabhat University, Ubon Ratchathani 34000, Thailand

*Corresponding Author: E-mail: pacharee.tg64@ubru.ac.th

รับบทความ 1 ตุลาคม 2568 แก้ไขบทความ 24 พฤศจิกายน 2568 ตอบรับบทความ 1 ธันวาคม 2568 เผยแพร่บทความ ตุลาคม 2568

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน 3) หาค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ และ 4) ศึกษาความคงทนของความรู้เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านเหล่าข้าวดอนก่อ ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง จำนวน 12 ชุด แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ และความคงทนของความรู้เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษ จำนวน 40 ข้อ ซึ่งมีค่าความยากง่ายระหว่าง .43-.73 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง .27-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .97 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ ค่าดัชนีประสิทธิผล และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัย พบว่า 1) ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น มีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.63/89.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่ตั้งไว้ 2) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 3) ค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า นักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เท่ากับ 0.8436 คิดเป็นร้อยละ 84.36 ซึ่งอยู่ในระดับที่สูงมาก และ 4) ความคงทนในการเรียนรู้ของความรู้เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเวลา 2 สัปดาห์ ไม่แตกต่างจากหลังสิ้นสุดการเรียน โดย พบว่ามีคะแนนหลังสิ้นสุดการเรียนร้อยละ 89.67 และหลังเวลา 2 สัปดาห์ร้อยละ 88.25

คำสำคัญ: การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ, วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง, ความคงทนในการเรียนรู้

ABSTRACT

This research aimed to 1) develop the English vocabulary learning package using total physical response teaching approach for Prathomsuksa 5 students, based on the efficiency criteria of 80/80, 2) compare the English vocabulary learning achievement before and after the intervention, 3) determine the

Effectiveness Index (E. I.) in English vocabulary learning, and 4) examine the English vocabulary learning retention. The sample consisted of 30 Prathomsuksa 5 students studying in the first semester of the 2024 academic year at Louwkhoudonkor School, obtained through cluster sampling. The research instruments included 12 English vocabulary learning packages using total physical response teaching approach, a 40 – item test designed to assess an English vocabulary learning achievement and retention, with item difficulty between .43 and .73, the discriminative power between .27 and 1.00, and the reliability of .97. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, percentage, effectiveness index and Dependent Samples t-test.

The research findings were as follows: 1) The developed English vocabulary learning package using the total physical response teaching approach for Prathomsuksa 5 students had the efficiency values of 90.63/89.67, which were higher than the established criteria of 80/80, 2) The English vocabulary learning achievement of Prathomsuksa 5 students after the intervention was higher than that before the intervention at the .01 level of significance, 3) The Effectiveness Index was 0.8436 (84.36 percent), which was at the highest level, indicating that students demonstrated improvement in their English vocabulary, and 4) The learning retention in English vocabulary of Prathomsuksa 5 students after two weeks did not differ significantly from their learning achievement following the intervention, with scores of 89.67 percent and 88.25 percent, respectively.

Keywords: English Vocabulary Learning, Total Physical Response Teaching Approach, Learning Retention

บทนำ

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่ภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทอย่างมากในปัจจุบัน ทั้งในด้านการศึกษา ด้านอาชีพ แม้กระทั่งในการดำเนินชีวิตประจำวัน ในด้านการศึกษาก็มีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษจะสามารถค้นคว้าหาข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติมจากประสบการณ์การเรียนรู้ภายในห้องเรียน ด้วยเทคโนโลยีต่าง ๆ ที่ทุกคนสามารถเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ในห้องเรียนได้อย่างง่ายดาย ในด้านการประกอบอาชีพหากมีทักษะการใช้ภาษาอังกฤษจะสามารถเพิ่มเส้นทางการเลือกงานได้ กว้างและหลากหลายมากขึ้น นอกจากนี้การใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารยังสามารถทำให้เข้าใจประเพณีและวัฒนธรรมที่แตกต่างและหลากหลายของประชาคมโลก สามารถใช้ทักษะภาษาเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับประเทศอื่น ๆ ได้

กระทรวงศึกษาธิการจึงให้ความสำคัญกับการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในสถานศึกษา ส่งเสริมให้ผู้เรียนเริ่มเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่วัยต้นอนุบาล โดยระบุให้มีการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศในทุกระดับ การศึกษา หลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ได้บรรจุภาษาอังกฤษเอาไว้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาต่างประเทศ ซึ่งกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ มุ่งหวังให้ผู้เรียนมีเจตคติที่ดีต่อภาษาต่างประเทศ สามารถใช้ ภาษาต่างประเทศสื่อสารในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องราวและวัฒนธรรมอันหลากหลายของประชาคม โลก และสามารถถ่ายทอดความคิดและวัฒนธรรมไทยไปยังสังคมโลกได้อย่างสร้างสรรค์ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 221) ส่งผลให้ครูผู้สอนต้องมีการปรับเปลี่ยนวิธีการสอนให้มีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาทักษะของผู้เรียนได้ในทุก ๆ ด้าน พร้อมกับการพัฒนาได้อย่างเหมาะสมกับระดับพัฒนาการของผู้เรียน

การเรียนรู้คำศัพท์เป็นองค์ประกอบการเรียนรู้ด้านภาษาที่สำคัญ เนื่องจากการสร้างพื้นฐานการเรียนรู้ภาษา ไม่ว่าจะเป็นภาษาใด (ทวนศักดิ์ กุตรแสง, 2560, หน้า 20) และคำศัพท์เป็นจุดเริ่มต้นไปสู่การเรียนรู้ในส่วนอื่น เช่น การเรียนรู้หลักโครงสร้างต่าง ๆ ทางภาษา หากขาดความรู้ด้านไวยากรณ์ยังคงสามารถสื่อสารได้ แต่หากไม่รู้คำศัพท์จะ ไม่สามารถสื่อความหมายใด ๆ ได้เลย อย่างไรก็ตามการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนยังคงมีอุปสรรค กล่าวคือ ผู้เรียน

ไม่สามารถจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษเพื่อนำไปใช้ในการสื่อสารได้ มีการออกเสียงคำศัพท์ผิด ผู้เรียนขาดความเข้าใจในการใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ส่งผลให้ความรู้ความเข้าใจในภาษาอังกฤษของผู้เรียนไม่มีประสิทธิภาพ (ธิดา วัชรพิชิตชัย, 2555, หน้า 20)

การเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษในประเทศไทยยังคงมีปัญหา ศึกษาได้จากข้อมูลการรายงานผลคะแนนการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั่นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565 ผลการทดสอบรายวิชาภาษาอังกฤษระดับประเทศมีระดับคะแนนเฉลี่ย 37.62 คะแนน (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2565) ซึ่งสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนมีพัฒนาการในทักษะด้านภาษาอังกฤษค่อนข้างต่ำ ปัญหาอาจเนื่องมาจากผู้เรียนมีพื้นฐานด้านการเรียนรู้คำศัพท์น้อยเกินไป ยังคงขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษ หรือการจดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียนมีจำนวนน้อยจนไม่สามารถนำความรู้ไปใช้ได้ (Rubin & Thompson, 1994, p. 79) สอดคล้องกับปัญหาที่ผู้วิจัยพบจากการเรียนการสอนในชั้นเรียน สังเกตได้ว่าผู้เรียนยังขาดความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ จากปัญหาที่เกิดขึ้นข้างต้นเป็นหน้าที่ของครูผู้สอนที่จะหาแนวทางในการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียน เพื่อสร้างพื้นฐานที่พร้อมพัฒนาด้านภาษาอังกฤษในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องผู้วิจัย พบว่า วิธีการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response: TPR) เป็นวิธีการสอนที่จะสามารถพัฒนาการเรียนรู้ด้านคำศัพท์ของผู้เรียนในระดับประถมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ James J. Asher (1979 อ้างถึงใน ศุภราภรณ์ วงศ์ชัชวาลย์, 2559, หน้า 26) ผู้คิดค้นวิธีการสอนด้วยการปฏิบัติที่เรียกว่าการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ได้ศึกษาแนวการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทางมาจากหลักการเรียนรู้ภาษาแม่ของเด็ก กล่าวคือ ความสามารถในการฟังของเด็กจะมาก่อนความสามารถในการพูด โดยเด็กจะเริ่มฟังคำสั่งต่าง ๆ และพัฒนาการพูดจากคำสั่งที่เคยได้ยิน Asher ได้นำเอาหลักการนี้มาใช้ในการเรียนการสอนภาษาภายในชั้นเรียน การพัฒนาทักษะทางภาษาโดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางจะเริ่มที่ผู้เรียนฝึกปฏิบัติจากคำสั่งง่าย ๆ ของผู้สอนโดยผู้เรียนจะฝึกปฏิบัติท่าทางตามจนเกิดความเข้าใจ จากนั้นจะให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติด้วยตนเองทั้งการพูดคำสั่งและการแสดงท่าทาง ผู้สอนจะคอยสังเกตและให้คำแนะนำภายหลัง ความสามารถทางด้านภาษาของผู้เรียนจะถูกพัฒนาตามหลักการของประเภทการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง 4 ประเภท ได้แก่ TPR-Body, TPR-Object, TPR-Picture และ TPR-Storytelling

จากการศึกษาค้นคว้าแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัย พบว่า วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง จะสามารถพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษและทำให้ผู้เรียนมีความคงทนในการจดจำคำศัพท์ได้ดียิ่งขึ้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80
2. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
3. เพื่อหาค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
4. เพื่อศึกษาความคงทนของความรู้เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

นิยามศัพท์เฉพาะ

การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง ความรู้ ความเข้าใจคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ความสามารถในการสะกดคำศัพท์ได้อย่างคล่องแคล่ว สามารถอ่านออกเสียงคำศัพท์ได้อย่างถูกต้องตามหลักการอ่าน สามารถจดจำความหมายของ

คำศัพท์ได้ และสามารถนำคำศัพท์ไปใช้ในรูปประโยคอย่างง่ายและประโยคความรวมได้อย่างถูกต้อง ซึ่งวัดจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง หมายถึง กิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้สอนใช้ขั้นตอนการสอน 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 2) ชี้นำเสนอ 3) ชี้นำปฏิบัติ 4) ชี้นำการใช้ภาษา 5) ชี้นำสรุป ผู้วิจัยจะใช้หลักการ 4 ประเภทของการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คือ 1) การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางโดยใช้ร่างกาย 2) การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางโดยใช้สิ่งของ 3) การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางโดยใช้รูปภาพ และ 4) การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางโดยใช้การเรื่องเล่า

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง แบบทดสอบแบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ ซึ่งจะเป็นการวัดความสามารถในการออกเสียงคำศัพท์ การสะกดคำศัพท์ การบอกความหมายคำศัพท์ และการนำคำศัพท์ไปใช้ในรูปประโยคอย่างง่ายและประโยคความรวม

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง คะแนนสอบวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยให้นำเอาคะแนนทดสอบก่อนเรียนและคะแนนทดสอบหลังเรียนด้วยการจัดการเรียนการสอน โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางมาทำการเปรียบเทียบคะแนน

ประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง คะแนนร้อยละที่ได้จากประสิทธิภาพด้านกระบวนการ ซึ่งเป็นคะแนนรวมจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง และประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ ซึ่งเป็นคะแนนรวมของผู้เรียนที่ได้จากการทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง และมีการกำหนดเกณฑ์การประเมินเป็น E1/E2

ชุดกิจกรรม หมายถึง สื่อผสมภาษาอังกฤษที่ให้ผู้เรียนเรียนรู้คำศัพท์จากการปฏิบัติตามคำสั่ง จำนวน 12 ชุด ใช้เวลาชุดละ 1 ชั่วโมง ซึ่ง 1 ชุดกิจกรรมมีคะแนนเต็ม 1,500 คะแนน จากคะแนนเต็มของผู้เรียน ทั้งหมด 30 คน ประกอบด้วย

- 1) คะแนนใบความรู้ 150 คะแนน เป็นคะแนนจากการเรียนรู้คำศัพท์ และการปฏิบัติตามคำสั่ง
- 2) คะแนนแบบฝึกหัด 150 คะแนน เป็นคะแนนจากแบบฝึกหัดที่เกี่ยวกับคำศัพท์ และการปฏิบัติตามคำสั่ง
- 3) คะแนนการพูด 600 คะแนน เป็นคะแนนประเมินจากการออกเสียงขณะปฏิบัติกิจกรรมจากใบความรู้
- 4) คะแนนการเขียน 600 คะแนน เป็นคะแนนประเมินจากการเขียนในแบบฝึกหัด

เกณฑ์ประเมินการพูด หมายถึง เกณฑ์ในการให้คะแนนทักษะการพูดคำศัพท์และประโยคคำสั่งในใบความรู้ จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ซึ่งมีประเด็นการประเมิน ได้แก่ ความถูกต้องของการออกเสียงคำศัพท์และประโยค ความคล่องแคล่วของการสื่อสาร การแสดงท่าทางและน้ำเสียงอย่างเหมาะสม และเข้าใจความหมายของคำศัพท์สามารถนำคำศัพท์ไปใช้ได้อย่างเหมาะสม และไวยากรณ์ถูกต้องตามบริบท ซึ่งผู้วิจัยได้แนวการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนการพูดจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 89) เป็นเกณฑ์การประเมินแบบแยกประเด็น (Analytic Rubrics)

เกณฑ์ประเมินการเขียน หมายถึง เกณฑ์ในการให้คะแนนทักษะการเขียนคำศัพท์และประโยคคำสั่งในแบบฝึกหัด จากชุดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ซึ่งมีประเด็นการประเมิน ได้แก่ การสะกดคำศัพท์ได้ถูกต้อง เลือกใช้คำศัพท์ตรงกับเนื้อหา มีเครื่องหมายวรรคตอนถูกต้อง และมีรายละเอียดเนื้อหาตรงกับลักษณะที่กำหนด ซึ่งผู้วิจัยได้แนวการสร้างเกณฑ์การให้คะแนนการพูดจาก สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554, หน้า 89) เป็นเกณฑ์การประเมินแบบแยกประเด็น (Analytic Rubrics)

ดัชนีประสิทธิผล หมายถึง ตัวเลขที่แสดงถึงความก้าวหน้าในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง โดยวัดด้วยคะแนนจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน คะแนนแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์หลังเรียน และคะแนนเต็มของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์แทนค่าในสูตรการหาดัชนีประสิทธิผล

ความคงทนของความรู้เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษ หมายถึง คะแนนเฉลี่ยที่ได้จากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้จากการวัดความสามารถในการระลึกถึงสิ่งที่ได้เรียนรู้เกี่ยวกับคำศัพท์ หลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้สิ้นสุดไปแล้วเป็นเวลา 2 สัปดาห์

หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิด และทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ สรุปได้ว่า กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ คุณภาพของผู้เรียน และตัวชี้วัดต่าง ๆ ของสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ เพื่อเป็นการกำหนดแนวทางการจัดการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน แก่ครูทุกสถาบันการศึกษาทั่วประเทศ เน้นการเรียนรู้ที่สำคัญให้กับผู้เรียนได้ถูกทาง สร้างความรู้ทางภาษา ทั้ง 4 ทักษะ ฟัง พูด อ่าน เขียน ได้อย่างมีคุณภาพ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551, หน้า 220)

2. การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ

2.1 ความหมายคำศัพท์ สรุปได้ว่า คำศัพท์คือหน่วยย่อยที่มีขนาดเล็กที่สุดซึ่งมีความหมายในตัวของคำศัพท์นั้น ๆ เอง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2554, หน้า 258) คำศัพท์เพียงคำเดียวสามารถใช้สื่อสารระหว่างบุคคลให้เข้าใจได้ และการเรียนรู้คำศัพท์เป็นเหมือนการสร้างจุดต่อยอดความรู้ที่สำคัญ ซึ่งจะพัฒนาการเรียนรู้ทางภาษาไปยังขั้นสูงยิ่ง ๆ ขึ้นไปได้ (ธราทอง แจ่มไพบูลย์, 2559, หน้า 11)

2.2 ประเภทของคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สรุปได้ว่า คำศัพท์จะถูกแบ่งออกเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ จากการใช้คำศัพท์ทั้งจากการพูดและการเขียน ดังนี้ 1) คำศัพท์ที่ใช้บ่อย คือ คำศัพท์ที่ถูกใช้อยู่เป็นประจำ ทั้งในชีวิตประจำวันและในบทเรียน 2) คำศัพท์ที่ใช้ไม่บ่อย คือ คำศัพท์ที่พบได้น้อยทั้งจากการพูดและการเขียน อาจเป็นคำศัพท์ที่แทบจะไม่ได้ใช้ในชีวิตประจำวันเลย (อัทธนี สัมพันธ์, 2559 อ้างถึงใน ยุทธะนันท์ ดินาน, 2563, หน้า 14) ซึ่งในการวิจัยเลือกใช้คำศัพท์ที่ใช้บ่อย โดยผู้วิจัยสังเคราะห์คำศัพท์มาจากหนังสือเรียนรายวิชาพื้นฐานภาษาอังกฤษ Smile 5 (Cromwell & Griffith, 2011) ซึ่งผู้วิจัยได้เลือกคำศัพท์จาก 6 บทเรียน ได้แก่ บทที่ 1 At School บทที่ 2 Who's that? บทที่ 3 Healthy habits บทที่ 4 Amazing animals บทที่ 5 Help our planet และ บทที่ 6 Free Time โดยมีการประเมินการพูดและการเขียนในการใช้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ตามเกณฑ์การให้คะแนนในแผนการจัดการเรียนรู้ ซึ่งประเด็นประเมินการพูด ได้แก่ ความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว การแสดงท่าทาง/น้ำเสียงประกอบการพูด คำศัพท์เหมาะสมกับบริบท และไวยากรณ์ถูกต้องตามบริบท โดยประเมินผ่านการสังเกตการพูดขณะทำกิจกรรมในชั้นเรียน และประเด็นประเมินการเขียน ได้แก่ ใช้คำศัพท์ได้ถูกต้อง รายละเอียดเนื้อหาถูกต้อง โดยประเมินผ่านการเขียนตอบแบบฝึกหัดในชุดกิจกรรมการเรียนรู้

2.3 วิธีการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ สรุปได้ว่า วิธีการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษสามารถใช้วิธีการสอนได้อย่างหลากหลาย ทั้งการนำสิ่งใกล้ตัวของผู้เรียนมาสอนให้ผู้เรียนเห็นภาพและจดจำคำศัพท์ได้ การใช้รูปภาพในการช่วยจำ การใช้การวาดภาพเพื่อสร้างภาพจำที่แสดงถึงลักษณะของคำศัพท์นั้น ๆ (Alqahtani, 2015, p. 24) และต้องมีการติดตามและประเมินการเรียนรู้ของผู้เรียนอยู่เสมอ อย่างไรก็ตามสิ่งที่สำคัญที่สุดในการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ คือ การคำนึงถึงตัวผู้เรียนเป็นหลัก เลือกวิธีการสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนของตนเอง (ยุทธะนันท์ ดินาน, 2563, หน้า 16)

3. วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง

3.1 หลักการของวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะทางภาษาโดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางต้องเริ่มพัฒนาจากทักษะการฟัง โดยการฝึกจากคำง่าย ๆ ของผู้สอนให้ผู้เรียนปฏิบัติตามตามจนเกิดความเข้าใจ เมื่อเกิดความเข้าใจจากทักษะการฟัง ขั้นตอนต่อไปคือการพัฒนาทักษะการพูด โดยผู้เรียนจะพูดเป็นคำสั่งให้เพื่อนปฏิบัติตาม และพัฒนาทักษะการอ่านและการเขียนเป็นขั้นตอนต่อไปตามลำดับ (Asher, 1979 อ้างถึงใน วีรวรรณ ราช, 2561, หน้า 33)

3.2 ประเภทของวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สรุปได้ว่า วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางสามารถแบ่งได้เป็น 4 ประเภทหลัก ๆ คือ 1) การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางโดยการใช้อวัยวะ (TPR-B) 2) การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางโดยการใช้สิ่งของ (TPR-O) 3) การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางโดยการใช้รูปภาพ (TPR-P) และ 4) การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางโดยใช้การเรื่องเล่า (TPR-S) (Asher, 1982 อ้างถึงใน นิติยา หอมขาลี, 2562, หน้า 25)

3.3 ขั้นตอนของวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สรุปได้ว่า ขั้นตอนของการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง 5 ขั้นตอน มาจาก James J. Asher (1979 อ้างถึงใน ศุภรารณ วังศ์ชวัลย์, 2559, หน้า 26) มาประยุกต์ใช้ในการ

จัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในชั้นเรียน ซึ่ง 5 ขั้นตอน การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางดังกล่าว ประกอบด้วย 1) ชี้นำเข้าสู่บทเรียน 2) ชี้นำเสนอ 3) ชี้นำปฏิบัติ 4) ชี้นำการใช้ภาษา 5) ชี้นำสรุป

4. ความคงทนของความรู้เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

4.1 ความหมายของความคงทน สรุปได้ว่า การจดจำความรู้หรือประสบการณ์ที่ผู้เรียนเคยพบเจอมาได้ ซึ่งก็คือ ประสบการณ์เดิมที่ผู้เรียนมี (ปริวิตา นามบุญจิตร, 2557, หน้า 45) หลังจากทั้งช่วงระยะเวลาหนึ่งและผู้เรียนสามารถนำประสบการณ์นั้นกลับมาใช้ได้ ผ่านการทบทวนหรือสิ่งกระตุ้นให้ระลึกถึง (ฤทัย กองทอง, 2558, หน้า 62)

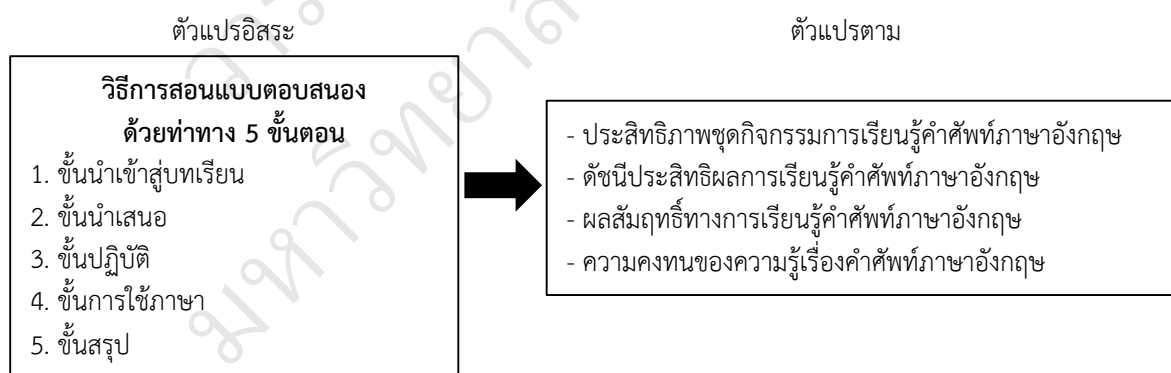
4.2 การวัดความคงทนในการเรียนรู้ สรุปได้ว่า มีวิธีในการวัดความคงทนในการเรียนรู้อยู่หลัก ๆ 2 วิธี คือ การทดสอบทันทีหลังจากเรียนรู้เสร็จ เป็นการวัดความคงทนในการเรียนรู้แบบระยะสั้น และการทดสอบหลังจากทั้งระยะเวลาประมาณ 2-3 สัปดาห์ ซึ่งเป็นการวัดความคงทนในการเรียนรู้แบบระยะยาว เพื่อทิ้งเวลาให้ความคุ้นชินกับแบบทดสอบของผู้เรียนลดลง (ปิยฉัตร ประทุมรัตน์, 2561, หน้า 103)

5. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้

5.1 ความหมายของชุดกิจกรรมการเรียนรู้ สรุปได้ว่า ชุดกิจกรรมเป็นการรวบรวมสื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ มาจัดทำเป็นชุดอย่างมีระบบ (กันตินันท์ ฅนอมวงษ์, 2565, หน้า 20) ผู้สอนต้องมีการวางแผนขั้นตอนการสอนและกิจกรรมให้เหมาะสมกับผู้เรียน ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองผ่านชุดกิจกรรมที่ถูกจัดทำขึ้น และผู้สอนมีหน้าที่คอยให้คำแนะนำในระหว่างขั้นตอนการเรียนรู้ (อาธิติยา งามกลิ่น, 2564, หน้า 24)

5.2 การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม สรุปได้ว่า การหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมสามารถหาได้ด้วย 2 วิธี หลักๆ คือ 1) การทดลองแบบ 3 ขั้นตอน (กันตินันท์ ฅนอมวงษ์, 2565, หน้า 31) ได้แก่ ขั้นตอนทดลองแบบเดี่ยว แบบกลุ่ม และแบบภาคสนาม และนำผลการทดลองไปคำนวณหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม 2) การทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ คำศัพท์ภาษาอังกฤษแบบครึ่งเดียว (Chamber, 2005) คือ การจัดให้ผู้ที่เป็นผู้เรียนตามศักยภาพ (Potential) ตามลักษณะของผู้ใช้หรือผู้เรียนกลุ่มตัวอย่างจริง ๆ โดยจัดสถานการณ์ให้คล้ายกับสถานการณ์ที่จะใช้ชุดฝึกหรือชุดกิจกรรมการเรียนรู้ นั้นจริง ๆ และผู้สอนจะมีการสังเกตการเรียนรู้ของผู้เรียน และบันทึกผลไว้แล้วนำมาเอาผลการสังเกตมาพิจารณาปรับปรุงชุดฝึกหรือชุดกิจกรรมการเรียนรู้ของตน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร

ประชากรในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ศึกษาอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 ในกลุ่มเครือข่ายสถานศึกษาที่ 16 ปัญญาม่วงหนองเหล่า ตำบลม่วงสามสิบ อำเภอม่วงสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำนวน 11 โรงเรียน รวมนักเรียน จำนวน 217 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2567 โรงเรียนบ้านเหล่าข้าวดอนก่อ ตำบลม่วงสามสิบ อำเภอวังสามสิบ จังหวัดอุบลราชธานี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำนวน 1 ห้อง นักเรียน จำนวน 30 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 แบ่งเป็น จำนวน 12 ชุด ใช้เวลาปฏิบัติกิจกรรม ชุดละ 1 ชั่วโมง และมีแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางเป็นเครื่องมือประกอบการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ จัดทำขึ้นทั้งหมดจำนวน 12 แผน แผนละ 1 ชั่วโมง ซึ่งได้ผ่านการตรวจสอบของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน โดยตรวจสอบความเหมาะสมพิจารณาจากวัตถุประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ และวัดประเมินผล เมื่อได้รับการประเมินและแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ นำชุดกิจกรรมไปทดลองกับนักเรียนที่ศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนบ้านเทพา 1 ห้องเรียน จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง โดยเป็นการทดลองใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษแบบครั้งเดียว จำนวน 12 ชุด หลังจากการทดลอง พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ที่มีค่าประสิทธิภาพ (E1/E2) เท่ากับ 82.04/81.58 ดังตาราง 1

ตาราง 1 คะแนนประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนโรงเรียนบ้านเทพา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

สัญลักษณ์	ความหมาย	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	ร้อยละ
E ₁	ประสิทธิภาพด้านกระบวนการ	18,000	14,768	82.04
E ₂	ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์	1,200	979	81.58

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ และแบบทดสอบวัดความคงทนของความรู้เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เป็นการวัดความสามารถในการออกเสียงคำศัพท์ สะกดคำศัพท์ บอกความหมายคำศัพท์ และการนำคำศัพท์ไปใช้ในรูปประโยค ผู้วิจัยจัดทำแบบทดสอบเป็นแบบทดสอบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 40 ข้อ นำแบบทดสอบเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญชุดเดิม เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา ความตรงตามโครงสร้าง และความเหมาะสมด้านการใช้ภาษา วิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามของแบบทดสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้โดยใช้สูตร IOC (สมนึก ภัททิยธนี, 2551, หน้า 221) เพื่อคัดเลือกข้อสอบที่มีค่าตั้งแต่ 0.05 ขึ้นไป พบว่า ข้อสอบมีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60–1.00 นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษทดลองใช้กับนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนบ้านเทพา จำนวน 30 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง และนำผลการทดลองที่ได้วิเคราะห์หาค่าความยาก อำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น พบว่า ค่าความยากง่ายระหว่าง 0.43–0.73 ค่าอำนาจจำแนกระหว่าง 0.27–1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97

วิธีรวบรวมข้อมูล

1. ดำเนินการทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 50 นาที และบันทึกผลการสอบไว้เปรียบเทียบกับคะแนนทดสอบหลังเรียน

2. ดำเนินการเรียนการสอนกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response) รวมทั้งสิ้น 12 ชั่วโมง

3. หลังจากดำเนินการสอนครบตามที่กำหนดในแผนการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยดำเนินการทดสอบหลังเรียน (Post-test) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แบบทดสอบชุดเดียวกัน ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 50 นาที

4. ดำเนินการวัดความคงทนของความรู้เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษ หลังจากการเรียนเสร็จสิ้นลง 2 สัปดาห์ โดยใช้แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษชุดเดิมที่ใช้ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน และทำการสลับข้อของแบบทดสอบเรียบร้อยแล้ว ใช้เวลาในการทำแบบทดสอบ 50 นาที

5. หลังจากดำเนินการตรวจให้คะแนนแล้ว นำผลที่ได้จากการทดลองมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ร้อยละ ค่าดัชนีประสิทธิผล และการทดสอบค่าที

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80

ตาราง 2 ค่าร้อยละของคะแนนที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอน แบบตอบสนองด้วยท่าทาง

ชุดกิจกรรม	คะแนนเต็ม	คะแนนจากกิจกรรมการเรียนรู้				คะแนนรวม	ร้อยละ
		การพูด (600)	การเขียน (600)	การปฏิบัติกิจกรรมตามชุดกิจกรรมการเรียนรู้			
				ใบความรู้ (150)	แบบฝึกหัด (150)		
ชุดกิจกรรมที่ 1 At School	1,500	534	574	150	139	1,397	93.13
ชุดกิจกรรมที่ 2 At School	1,500	554	562	134	137	1,387	92.47
ชุดกิจกรรมที่ 3 Who's That	1,500	527	544	134	137	1,342	89.47
ชุดกิจกรรมที่ 4 Who's That	1,500	504	543	138	139	1,324	88.27
ชุดกิจกรรมที่ 5 Healthy Habits	1,500	547	568	133	135	1,383	92.20
ชุดกิจกรรมที่ 6 Healthy Habits	1,500	544	560	133	135	1,372	91.47
ชุดกิจกรรมที่ 7 Amazing Animals	1,500	546	563	135	131	1,375	91.67
ชุดกิจกรรมที่ 8 Amazing Animals	1,500	544	565	131	130	1,370	91.33
ชุดกิจกรรมที่ 9 Help Our Planet	1,500	532	546	120	132	1,330	88.67
ชุดกิจกรรมที่ 10 Help Our Planet	1,500	528	547	133	136	1,344	89.60
ชุดกิจกรรมที่ 11 Free Time	1,500	532	545	130	134	1,341	89.40
ชุดกิจกรรมที่ 12 Free Time	1,500	532	543	133	141	1,349	89.93
ร้อยละ		90.63					

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ได้คะแนนรวม E1 จากการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง คิดเป็นร้อยละ 90.63

ตาราง 3 ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ตามเกณฑ์ 80/80

สัญลักษณ์	ความหมาย	คะแนนเต็ม	คะแนนรวม	ร้อยละ
E ₁	ประสิทธิภาพด้านกระบวนการ	18,000	16,314	90.63
E ₂	ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์	1,200	1,076	89.67

จากตาราง 3 พบว่า E1 หมายถึง ประสิทธิภาพด้านกระบวนการ โดยเป็นคะแนนรวมจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 90.63 ของคะแนนเต็ม

E2 หมายถึง ประสิทธิภาพด้านผลลัพธ์ โดยเป็นคะแนนรวมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ที่ได้จากการทดสอบเพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ หลังจากสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ คำศัพท์ ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ซึ่งมีค่าเท่ากับ 1,076 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 89.67 ของคะแนนเต็ม

ดังนั้น ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จึงเท่ากับ $90.63/89.67$ ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80

2. ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตาราง 4 เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนเรียนและหลังเรียน โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	รวมคะแนน	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	df	t	Sig.
ก่อนเรียน	30	40	407	13.57	2.24	33.92	29	92.743	.000**
หลังเรียน	30	40	1,076	35.87	1.72	89.67			

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 4 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 13.57 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.24 คิดเป็นร้อยละ 33.92 และหลังการเรียนรู้ คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 35.87 คะแนน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.72 คิดเป็นร้อยละ 89.67 ซึ่งแตกต่างจากคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

3. ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตาราง 5 ศึกษาผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง จากคะแนนแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

จำนวนนักเรียน	คะแนนเต็ม	ผลรวมคะแนน		ค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.)
		ทดสอบก่อนเรียน	ทดสอบหลังเรียน	
30	40	407	1,076	0.8436

จากตาราง 5 พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลของการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เท่ากับ 0.8436 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ เท่ากับ 0.8436 คิดเป็นร้อยละ 84.36

4. ผลการวิเคราะห์ความคงทนของความรู้เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5

ตาราง 6 ความคงทนของความรู้เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 หลังเรียนผ่านไปเป็นเวลา 2 สัปดาห์

การทดสอบ	N	คะแนนเต็ม	รวมคะแนน	$\bar{X}$	S.D.	ร้อยละ	df	t	Sig
คะแนนหลังเรียนสิ้นสุดทันที	30	40	1,076	35.87	1.72	89.67	29	2.045	.000
คะแนนหลังเรียนผ่านไปเป็นเวลา 2 สัปดาห์	30	40	1,059	35.30	1.66	88.25			

จากตาราง 6 พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน ทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สิ้นสุดทันทีที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 35.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.72 คิดเป็นร้อยละ 89.67 ของคะแนนเต็ม และคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบหลังเรียนสิ้นสุดไปแล้วเป็นเวลา 2 สัปดาห์ เท่ากับ 35.30 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.66 คิดเป็นร้อยละ 88.25 ของคะแนนเต็ม ซึ่งไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

1. ประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง มีประสิทธิภาพเท่ากับ 90.63/89.67 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 การที่ได้ข้อสรุปเช่นนี้เนื่องจาก ผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ซึ่งเป็นเทคนิคการเรียนการสอนจาก James J. Asher ผู้ที่ศึกษาและคิดค้นวิธีการสอนด้วยการปฏิบัติที่เรียกว่า การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response) เป็นการพัฒนาทักษะทางภาษาของผู้เรียนผ่านการปฏิบัติจากคำสั่งต่าง ๆ รอบตัว โดยเป็นการฝึกปฏิบัติท่าทางตามจนเกิดความเข้าใจ ซึ่งผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาสร้างชุดกิจกรรมตามขั้นตอนอย่างเป็นระบบ ปรับใช้ความรู้และประสบการณ์การเรียนการสอนเพื่อนำมาจัดทำกิจกรรมให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน ทั้งนี้ผู้วิจัยได้จัดทำกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ตามธรรมชาติช่วงวัยของผู้เรียน ซึ่งเป็นการเรียนรู้ทักษะทางด้านภาษาที่เริ่มจากการฟังเพียงอย่างเดียว เมื่อฟังจนเกิดความเข้าใจจึงจะลงมือปฏิบัติตามสิ่งที่ได้ยินด้วยตนเอง ผู้วิจัยจึงได้นำการเรียนรู้ตามธรรมชาติของผู้เรียนมาปรับให้เข้ากับกิจกรรมการเรียนรู้ ยกตัวอย่างกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจาก ชุดกิจกรรมที่ 1 เรื่อง At School ในส่วน Handout ที่ 1 ที่ผู้เรียนจะได้เรียนรู้คำศัพท์เกี่ยวกับอุปกรณ์การเรียนผ่านคำสั่ง “Act like using” ผู้เรียนจะมีการแสดงท่าทางในการใช้อุปกรณ์การเรียนตามคำสั่งที่กำหนดให้ โดยผู้สอนจะแสดงให้เห็นเป็นตัวอย่างก่อน และให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติตามด้วยตนเองและจะปฏิบัติเช่นนั้นไปจนครบทุกคำศัพท์ของชุดกิจกรรมนั้น จนผู้เรียนเกิดความเข้าใจผ่านการฟังและปฏิบัติตามคำสั่ง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัทรินทร์ เนาว์ศรีสอน (2558, หน้า 177) ที่ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับเทคนิค TPR ที่ส่งผลต่อการอ่านจับใจความ การคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลวิจัย พบว่า ชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับเทคนิค TPR มีค่าประสิทธิภาพ E1/E2 เท่ากับ 85.05/83 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ 80/80 ที่กำหนดไว้ และยังสอดคล้องกับ ชิดชนก มโนขันธุ์ (2565, หน้า 147) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลวิจัย พบว่า ประสิทธิภาพการจัดการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 เท่ากับ 91.76/88.11 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่ตั้งไว้ คือ 80/80 แสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพที่เหมาะสมกับการนำไปใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเฉลี่ยเท่ากับ 35.87 คะแนน ซึ่งสูงกว่าคะแนนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 การที่ได้ข้อสรุปเช่นนี้เนื่องจากกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง เป็นวิธีการเรียนการสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี และเหมาะสมกับช่วงวัยของผู้เรียนในวัยประถมศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ตามแนวคิดของ James J. Asher ที่ว่าวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วย

ท่าทางเหมาะสมกับการเรียนรู้ของเด็กและผู้ใหญ่ที่เพิ่งจะเริ่มเรียนรู้ภาษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับวัยเด็กที่ได้เรียนรู้ผ่านการเคลื่อนไหวของร่างกายตลอดเวลา ทั้งนี้ผู้วิจัยได้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง โดยนำขั้นตอนการจัดกิจกรรมการสอน 5 ขั้นตอนจาก Asher มาประยุกต์ใช้ในกระบวนการของขั้นตอนการสอน ผู้เรียนจะได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้คำศัพท์อย่างครบถ้วนทุกด้าน ทั้งการออกเสียงคำศัพท์ การสะกดคำศัพท์ การบอกความหมายคำศัพท์ และการนำคำศัพท์ไปใช้ในรูปประโยคอย่างง่ายและประโยคความรวม นอกจากนี้ผู้วิจัยจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่เน้นให้ผู้เรียนได้ทำงานเป็นกลุ่ม คณะผู้เรียนระดับอ่อน ปานกลาง และเก่ง ในหนึ่งกลุ่ม มีการหมุนเวียนผู้เรียนทุกชั่วโมงการสอน เพื่อให้ผู้เรียนฝึกการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การพัฒนาทักษะการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยการใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ ยุคตะนันท์ ดินาน (2563, หน้า 47) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (TPR) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลวิจัย พบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ที่เรียนด้วยแผนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (TPR) เพื่อพัฒนาความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ มีคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังสอดคล้องกับ พรชนก ปานวน (2564, หน้า 37) ที่ได้ศึกษา เรื่อง ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการตอบสนองด้วยท่าทาง ต่อความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลวิจัย พบว่า ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ด้านความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ โดยมีการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง มีประสิทธิภาพช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้ของผู้เรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่ดีขึ้น

3. ดัชนีประสิทธิผลการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง พบว่า ค่าดัชนีประสิทธิผลเท่ากับ 0.8436 คิดเป็นร้อยละ 84.36 แสดงให้เห็นว่า นักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษอยู่ในระดับที่สูงมาก การที่ได้ข้อสรุปเช่นนี้เนื่องมาจากการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษผ่านวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ที่ผู้เรียนจะได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ด้วยตนเองแบบซ้ำ ๆ จากกิจกรรมที่ได้ใช้ร่างกาย สิ่งของ รูปภาพ และเรื่องเล่า จนผู้เรียนจดจำความหมายของคำศัพท์และเข้าใจถึงบริบทของการใช้คำศัพท์ได้ นำไปสู่การใช้คำศัพท์ในรูปประโยคต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้อง ส่งผลให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้คำศัพท์ที่มากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ ศศิธรดา พันชัยภู (2556, หน้า 59) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาความสามารถทางการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีสอนโดยการเล่าเรื่องแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ผลวิจัย พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภาษาอังกฤษโดยการเล่าเรื่องแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีค่าเท่ากับ 0.5802 ซึ่งแสดงว่านักเรียนมีความก้าวหน้าทางการเรียนรู้ร้อยละ 58.02 และยังสอดคล้องกับ วารุณี ศิริ (2560, หน้า 64) ที่ได้ศึกษา เรื่อง การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (TPR) ที่มีผลต่อทักษะการฟังและการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ผลวิจัย พบว่า ดัชนีประสิทธิผลของการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง มีค่าดัชนีประสิทธิผล (E.I.) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากับ 0.47 โดยที่นักเรียนมีความก้าวหน้าด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คิดเป็นร้อยละ 47.27 แสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ช่วยให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่สูงขึ้นและมีประสิทธิภาพ

4. ความคงทนของความรู้เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ได้รับการสอนโดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางหลังเวลา 2 สัปดาห์ ไม่แตกต่างจากหลังสิ้นสุดการเรียน การที่ได้ข้อสรุปเช่นนี้เนื่องมาจากผู้เรียนได้จดจำคำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยการนำคำศัพท์ไปใช้จริงในรูปประโยคต่าง ๆ ซึ่งสามารถเจอได้จริงในชีวิตประจำวัน การเชื่อมโยงบทเรียนให้เข้ากับชีวิตจริงของผู้เรียน ส่งผลให้ผู้เรียนจดจำคำศัพท์ได้ง่ายมากขึ้น เห็นภาพของคำศัพท์ชัดเจน เข้าใจถึงความหมายและบริบทการใช้คำศัพท์ นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่ดีให้กับผู้เรียน โดยจะมีการสร้างความผ่อนคลายในชั้นเรียนก่อนเริ่มเข้าเนื้อหาเสมอ ผู้สอนจะให้ผู้เรียนได้ใช้เวลาในการปฏิบัติกิจกรรมได้อย่างเต็มที่ ไม่แทรกแซงระหว่างที่ผู้เรียนเรียนรู้ จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ส่งผลให้ผู้เรียนมีความคงทนของความรู้เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษได้ยาวนานมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ คณิษฐา ปัชามาตย์ (2560, หน้า 96) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์

ภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนทำคะแนนหลังเรียนมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 31.83 และมีคะแนนค่าเฉลี่ยหลังเรียนผ่านไปแล้ว 2 สัปดาห์ เท่ากับ 31.80 และได้ทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยด้วยการทดสอบทีแบบไม่อิสระ พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียนและคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนผ่านไปแล้ว 2 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับ ชิดชนก มโนจันทร์ (2565, หน้า 152) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ผลวิจัยพบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากการเรียนสิ้นสุดทันทีที่เฉลี่ยเท่ากับ 26.43 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.19 และมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังจากการเรียนสิ้นสุดทันทีแล้วทั้งช่วง 14 วัน เฉลี่ยเท่ากับ 26.06 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.17 ซึ่งไม่แตกต่างกันทางสถิติ แสดงให้เห็นว่าการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ส่งผลให้ผู้เรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์หลังเรียนผ่านไปแล้ว 2 สัปดาห์ ไม่แตกต่างกับคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเสร็จสิ้นทันที

องค์ความรู้ใหม่

การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (Total Physical Response) เป็นวิธีการสอนตามการเรียนรู้โดยธรรมชาติของเด็กที่เรียนรู้ทักษะภาษาจากแม่ ซึ่งเริ่มเรียนรู้จากการฟังและปฏิบัติตามจนเกิดเป็นความเข้าใจ หลังจากนั้นจะเริ่มพัฒนาการพูดโดยการเลียนแบบจากสิ่งที่เคยได้ยิน จึงได้เกิดเป็นวิธีการการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ที่ให้ผู้เรียนเน้นการเรียนรู้จากการฟังและปฏิบัติตามเป็นหลัก โดยมีการเน้นการฟังและปฏิบัติตามถึง 70% ของการสอน ตามด้วยการพูด 20% และการอ่าน การเขียนเพียง 10% ซึ่งวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางแบ่งออกได้เป็น 4 ประเภท ได้แก่ 1) การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง โดยการใช้ร่างกาย 2) การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง โดยการใช้สิ่งของ 3) การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง โดยการใช้รูปภาพ และ 4) การสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง โดยการใช้เรื่องเล่า ดังนั้นการพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง ได้นำเอาหลักการดังกล่าวมาปรับใช้ในช่วงขั้นตอนการเรียนการสอน ซึ่งผู้เรียนจะได้เรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริงด้วยตนเอง จนสามารถพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป

ในงานวิจัยครั้งนี้ พบว่า ชุดกิจกรรมการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจำนวน 12 ชุด ใช้ในการสอนเป็นเวลา 12 ชั่วโมง โดยมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด สามารถทำให้ผู้เรียนเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้อันดับสูง มีค่าดัชนีประสิทธิผลในระดับที่สูงมาก และมีความคงทนของความรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษที่คงทนยาวนานมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยขอเสนอข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางและประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจจะศึกษาวิจัยตามประเด็นดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 ผู้สอนต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางให้ครบทั้ง 4 ประเภท ได้แก่ TPR-B TPR-O TPR-P และ TPR-S และต้องมีการหมุนเวียนผู้เรียนแต่ละคนให้ได้ปฏิบัติกิจกรรมได้ครบทุกประเภท โดยไม่จำเป็นต้องเรียงตามลำดับ

1.2 ผู้สอนต้องมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เริ่มต้นจากง่ายไปหากิจกรรมที่ยากขึ้น เพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ได้ตามลำดับขั้นและเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางกับผู้เรียนในระดับชั้นที่ใกล้เคียงกัน เช่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3-6 เพื่อให้กิจกรรมต่าง ๆ มีความเหมาะสมกับวัยของผู้เรียน เนื่องจากจะทำให้กิจกรรมการเรียนรู้ไม่ยากเกินไปหรือง่ายเกินไปสำหรับผู้เรียนในระดับชั้นที่ใกล้เคียง

2.2 ควรศึกษาวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางในการประยุกต์ใช้กับการสอนรายวิชาอื่น ๆ เพื่อให้การเรียนรู้ในรายวิชาอื่น ๆ น่าสนใจ และช่วยสร้างบรรยากาศที่ดีในการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551*. กรุงเทพฯ: ชุมชนสมรรถนะการเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กันตินันท์ ฅนอมวงษ์. (2565). *การพัฒนาชุดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้แนวคิดเกมมิฟิเคชันเพื่อส่งเสริมทักษะคิดวิเคราะห์และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง หน่วยพื้นฐานของสิ่งมีชีวิต สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- คณิฐา ปัชมาตย์. (2560). *การพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษโดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. อุตรธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรธานี.
- ชิดชนก มโนชนธ์. (2565). *การพัฒนาการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้เทคนิคการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ ศศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ทองศักดิ์ กุตรแสง. (2560). *การศึกษากลวิธีการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนจำพวกเรือดัดกองทัพอากาศ*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. ฉะเชิงเทรา: มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์.
- ธารทอง แจ่มไพบูลย์. (2559). *พัฒนาการของคำศัพท์ที่มีความถี่ในการปรากฏสูงในหนังสือเรียนวิชาภาษาไทย: การศึกษาตามแนวทางภาษาศาสตร์คลังข้อมูล*. วิทยานิพนธ์ อ.ด. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธนิศา วัชรพิชิตชัย. (2555). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการสอนแบบใช้เกมและบัตรคำศัพท์*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. จันทบุรี: มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- นิตยา หอมขาลี. (2562). *ผลการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทางที่มีต่อความสามารถในการสื่อสารภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวันของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏเลยอกลงกรณ์ในพระบรมราชูปถัมภ์.
- ปรีวิศา นานาญจิตร. (2557). *ผลของการใช้เกมประกอบการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่มีต่อความสามารถในการเรียนรู้คำศัพท์ ความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- ปิยฉัตร ประทุมรัตน์. (2561). *การพัฒนาคู่มือการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษโดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับทฤษฎีพุทปัญญาที่ส่งผลต่อการคิดวิเคราะห์ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความคงทนในการเรียนรู้ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พัชรินทร์ เนาว์ศรีสอน. (2558). *การพัฒนาชุดฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษด้วยเทคนิค CIRC ร่วมกับเทคนิค TPR ที่ส่งผลต่อการอ่านจับใจความ การคิดวิเคราะห์ และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2554). *พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2554*. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.
- พรชนก ปานวน. (2564). *ผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการตอบสนองด้วยท่าทาง ต่อความสามารถในการฟังและการพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1*. การค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ยุกตะนันท์ ตีนาน. (2563). *การพัฒนาความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (TPR) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. ปทุมธานี: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ฤทัย กองทอง. (2558). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้คำศัพท์และความคงทนในการเรียนรู้คำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โดยใช้การสอนด้วยกิจกรรมเพลง*. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

- วารุณี ศิริ. (2560). การพัฒนาการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (TPR) ที่มีผลต่อทักษะการฟัง และการพูดภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วีรวรรณ ราโช. (2561). การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้แบบตอบสนองด้วยท่าทาง เพื่อการสื่อสารภาษาอังกฤษ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ศศิธดา พันชัยภู. (2556). การพัฒนาความสามารถทางการฟังและพูดภาษาอังกฤษ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ด้วยวิธีการสอนโดยการเล่าเรื่องแบบตอบสนองด้วยท่าทาง. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศษ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- ศุภราภรณ์ วงศ์ขวาลย์. (2559). การพัฒนาความรู้ด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และความสามารถด้านการฟังภาษาอังกฤษ โดยวิธีการสอนแบบตอบสนองด้วยท่าทาง (The Total Physical Response: TPR) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนบ้านสบพลึง จังหวัดลำปาง. การศึกษาค้นคว้าอิสระ ศศ.ม. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2565). ค่าสถิติพื้นฐานผลการทดสอบการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2565. เข้าถึงได้จาก <https://newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Notice/FrBasicStat.aspx>. 8 พฤศจิกายน 2567.
- สมนึก ภัททิยธนี. (2551). ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. กาฬสินธุ์: ประสานการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). แนวปฏิบัติการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ ตามหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- อาธิติยา ออกสิน. (2564). ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ตามวิธีการสอนแบบ MIA เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ เพื่อความเข้าใจและกลยุทธ์การอ่าน สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- Alqahtani, M. (2015). The Importance of Vocabulary in Language Learning and How to be Taught. *International Journal of Teaching and Education*, 3(3), 21–34.
- Asher, J. J. (1979). *Learning another language through actions: The complete teacher's guidebook*. California: Sky Oaks Productions.
- Chamber, D. (2005). *Formative Evaluation of Instructional Material*. Retrieved from <http://science.uniserve.edu.au/Newsletter/vol2/chambers.html>. July 24th, 2024.
- Cromwell, P., & Griffith, S. (2011). หนังสือเรียน รายวิชาพื้นฐาน ภาษาอังกฤษ Smile 5. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- Rubin, J., & Thompson, I. (1994). *How to be a More Successful Language Learner*. (2nded.). London: Heinle & Heinle.